

Tarih Okulu'nun 5. Yaşadönümü Münasebetiyle

Kıymetli meslektaşlarımız,

2008 yılının Temmuz ayında, bugün Uşak Üniversitesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmalarını sürdüren değerli dostum Dr. Gökhan Kağnıcı ile birlikte Bornova'daki (İzmir) Bayraklı Adliyesi'nde kuruluş dilekçesini doldurduğumuz Tarih Okulu dergisi, içinde bulunduğumuz günlerde 5. yılını tamamlamak üzeredir. Bunun kıvancı, mutluluğu ve dahi gururu içindeyiz. Kurulduğu günden bugüne kadar uzanan uzun, zorlu, keyifli ve tatlı süreçte dergimizin istikrarlı bir şekilde yayınlanabilmesinde şu ya da bu düzeyde emeği geçen arkadaşlarımıza (özellikle sıkça teşrik-i mesâide bulunduğumuz, adeta dev bir enerji santrali gibi çalışan ve bizim kendisini takip etmeye güç yetiremediğimiz, gerektiğinde kendisi bizi bulan kadim destekçimiz, YTÜ Öğretim Üyesi Doç. Dr. Teyfur Erdoğan'ya), hocalarımıza, danışma ve yayın kurullarımız ile hakem listemizde yer alarak bizi onurlandıran, katkıları için kendilerine her başvurduğumuzda kıymetli vakitlerinden ayırarak birikimlerini istifademize sunan (gerek ülkemizde gerekse dünyanın pek çok bölgesinde yer alan farklı üniversitelerde bilimsel çalışmalarını yürüten) değerli ilim adamı ve akademisyenlere, şahsen tanıdığımız ve tanımadığımız tüm meslektaşlarımıza, yazıları ve fikirleri ile bize destek veren herkese sonsuz teşekkürlerimizi ve minnettarlıklarımızı sunarız. Tarih Okulu'nun, bugünlere onların sunduğu özverili katkılar ile gelebilmiş olduğunu söylemeye dahi gerek yoktur.

Ehline malum olduğu üzere, akademik niteliklere sahip bir yayını çıkarmak, gelişme yönünde sürekli aşama kaydederek o yayının akademik kalitesini yükseltmek kolay bir etkinlik değildir. Nitekim akademik camiada çıkarılmaya başlanan birçok süreli yayının kısa süre içerisinde yayın hayatına havlu atabiliyor olması ve buna ek olarak, "bir derginin ne zamandan beri" yayın hayatında olduğunun akademik bağlam içerisinde taşıdığı önem, bu durumun önemli göstergelerindedir. Bu bakımdan, Tarih Okulu'nun beşinci yılının kazasız doldurabilmiş olması, kayda geçirilmesi gereken bir başarıdır.

Tarih Okulu dergisi, dergicilik ile ilgili teknik gelişmeleri her zaman mümkün mertebe takip etmeye çalışarak kendisini bu gelişmelere adapte etme çabası içerisinde olmuş bir dergidir. Bu doğrultuda, "imkanlar elverdiği ölçüde" ve idarecilerinin güç yetirebildiği kadarıyla elinden geleni yapmıştır. Kuşkusuz eksiklerimiz (aslında henüz gerçekleştirebilme imkanı bulamadıklarımız demeliyiz) de var olup bunlar her yönüyle bize ayandır. Ancak bu eksikler,

derginin gelişimi noktasında dinamizm üretmek bizi her zaman daha iyiyi ve daha kaliteli olanı aramaya yönlendirdiği için kusur olarak görülmemeli, yeri ve zamanı geldiğinde aşılması gereken ve dergimizin gelişimi için geçilmesi “elzem” olan eşikler olarak değerlendirilmelidir. Yine bu yazı da, dikkatli okuyucuların gözünden kaçmadığı gibi, Tarih Okulu'nun yeni bir eşikten geçmek üzere olduğunu, şimdiye kadar olduğundan daha kapsamlı, geniş ve küresel ölçekte tanınırlık imkanları içeren bir başka çizgiye doğru yeni bir yapılanma sürecine girmek amacını hedef edindiğini ilan etmek ve bunu siz değerli bilim insanlarına duyurmak için kaleme alınmıştır.

Akademi mensuplarının yakinen bildikleri gibi, özellikle teknolojinin gelişim hızı ve elbette internetin yaygınlaşmasına paralel olarak, bilimsel yayın (burada postmodern insanın bilimin tanımından bilimsel ürüne kadar uzanan geniş alan üzerinde yarattığı “rahatsız edici” kuşku paranteze aldığımın bilinmesini isterim) ve yayıncılık ile ilgili geleneksel kalıpların, en azından biçimsel anlamda dağılmasına neden olmuştur. Geline nokta, şeffaflık ve denetlenebilirlik olgusu ön plana çıkmış, daha doğru bir söylemeyle, akademik yayın ve yayıncılık için her zaman başat öneme sahip olan şeffaflık ve denetlenebilirlik olguları, yer kürenin dört bir yanındaki bilim insanlarının takibine açık hale gelmiş, on beş yıl önce hayali bile kurulamayan bu gelişmenin imkanları oluşmuştur. Elektronik intihal tespit ve küresel bilimsel yayın tescil sistemleri, dünyanın her bir köşesinden kolaylıkla erişilebilen veritabanları ve tarama mekanizmaları üretilmiş, bilimsel üretimi herkesin kullanımına ve eleştirisine açık hale getiren bu gelişmeler bilimsel yayıncılığın temel aygıtları haline gelmiştir. Dolayısıyla, süreli bir bilimsel yayının kalitesi de doğal ve gerekli olarak bu imkanlara sahip olduğu ölçüde artmaya başlamıştır. Öte yandan internetin temel iletişim ve bilgi erişim mecrasına dönüşmesi sonucunda baskı sektörü de önemli ölçüde kan kaybetmiş, yazı ile nesne arasındaki kadim ve güçlü, hatta romantik ilişkinin böyle apansız bir biçimde kopma eğilimleri sergilenmesinden kaynaklanan “dokunabilme” arzusunun ya da “kalıcı olabilme” takıntısının tatmini meselesi halen ciddi bir soru işareti olarak Umberto Eco'nun başını çektiği zengin, entelektüel ve hülyalı bir kesimin kafasını meşgul etmeye devam etse de, özellikle bilimsel dergicilik bir tür elektronik dergiciliğe dönüşmüş, basım işine paralel olarak interneti de etkin olarak kullanmaya ikna olan süreli yayınların dışında kalanların etki ve yetki alanı kısıtlı kalmaya başlamıştır. İşaret etmiş olduğumuz yeni bilimsel imkanlar ile internet arasında doğrudan ve belirleyici bir ilişkinin bulunmasından dolayı, bu durumun da anormal karşılanmaması gerekir.

Araçsal ile amaçsal (taşıyan ile taşınan / aktaran ile aktarılan) arasında belirleyici bir ayrım koymak ve her birinin önemini kendi bağlamları içerisinde ayrı ayrı değerlendirmek gerektiği kanaatinin de içlerinde

bulunduğu bir ilkeler manzumesi üzerine kurulmuş olup yoluna bu şekilde devam etme azminde olan Tarih Okulu, yukarıda akış yönünü kısaca özetlemeye çalıştığımız akademik yayın ve yayıncılık etkinliğinin aldığı (ya da almakta olduğu) yeni biçimi önemseyen bir dergi olarak, yaşamını bu sayısından sonra (15. sayı ile birlikte) yeni bir konsept ile sürdürecektir. Kısa bir süre sonra www.tarihokuludergisi.com adresi üzerinden yayına girmenin yanında hem yazar hem de hakem olarak üye kabul etmesi ve bu şekilde zengin bir iletişim ve destek havuzu oluşturması beklenen bir sistem üzerinden e-dergi formatında varlığını sürdürecektir. Tarih Okulu, kuşkusuz basım hak ve imkanlarını da saklı tutmaya devam ederek elektronik dergi olarak yayınlanacaktır. Kendileriyle iletişime geçilmeye başlanan akademik düzeyde uluslararası prestije sahip veritabanları üzerinden tüm dünyaya ulaşması hedeflenen dergide yayınlanacak olan çalışmalar, her biri için alınacak “doi” numaraları ile küresel çapta tescil edilecek, zaman içerisinde elektronik dergiciliğe ilişkin diğer yenilikler (örneğin, intihal tespit sistemi gibi) ve gelişmeler de temin edilerek Tarih Okulu'nun gelişimi için kullanılacaktır. Dergi ekibimiz önümüzdeki sayıdan itibaren gerçekleşecek olan yeni katılımlarla daha da güçlenecek, başka dergilerle oluşturulması muhtemel işbirliği ve dostluklarla daha geniş bir yayın hattı üzerinde konuşmaya başlayacaktır.

Bugüne kadar Tarih Okulu'nu gerek yazıları gerek fikirleri ve gerekse de bilimsel ya da teknik tecrübeleri ile destekleyen tüm dost, meslektaş ve hocalarımızdan, Tarih Okulu'nu nice beş yıllara taşımak amacıyla girmeyi amaçladığımız bu yolda da bize desteklerini sürdürmelerini istirham ederiz. Dergimizin yeni hâli ve hedefleri noktasındaki fikirlerini bizimle paylaşmalarını da beklediğimiz tüm paydaşlarımıza tekrar tekrar teşekkür eder, saygılarımızı sunarız. Son olarak, JASSS (The Journal of Academic Social Science Studies) dergisinin yönetimini sürdüren ve yeni yayın döneminde bizimle birlikte çalışarak dergimize akademik ve teknik destek sağlamayı kabul eden Adıyaman Üniversitesi'nin kıymetli öğretim üyeleri Yrd. Doç. Dr. Serdar Yavuz, Yrd. Doç. Dr. Özcan Bayrak ve Yrd. Doç. Dr. Ünal Taşkın'a minnet duyduğumuzu da buradan kayıt altına almak isteriz.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Alican
Genel Yayın Yönetmeni